

Виборчі технології як мистецтво

Андрій Кудряченко,
доктор історичних наук, професор

Кочубей Л. О. Виборчі технології: політологічний аналіз (на прикладі виборів до парламенту сучасної України): Монографія – К.: Вид-во „Юридична думка”, 2006. – 280 с.

У період трансформаційних зрушень в суспільстві вельми широке коло проблем постає у площині реальної практичної діяльності. З огляду на демократичні виміри, які сповнена рішучості запровадити Україна, імперативно постає проблема набуття якісно нових аспектів роботи законодавчої, виконавчої і судової гілок влади. Минулі роки висвітлили і системні вади, і неадекватну поведінку окремих представників державних установ та відомств. Все це спонукає до порушення і вирішення нагальних проблем підвищення ефективності діяльності всіх державних владних інститутів.

Виходячи саме з таких засад, вважаємо цілком слушним підхід кандидата історичних наук Л. Кочубей. Запропонована нею монографія покликана дати відповідь на питання: що слід робити для того, аби до парламентської діяльності були залучені високопрофесійні політичні лідери, які сприятимуть позитивним змінам у політичному розвитку нашої країни? Знайомство з монографією дає підстави стверджувати, що автор, з'ясувавши широке коло чинників цієї нагальної проблеми, рекомендує виважені шляхи її розв'язання.

Важливо, що Л. Кочубей ретельно вивчила як науковий, так і практичний доробок попередників, а це праці вітчизняних і закордонних авторів, та запропонувала власне бачення можливостей використання виборчих технологій, зокрема, у виборах до парламенту України. На думку авторки, і це є цілком виправданим підходом, виборчі технології – це мистецтво і спосіб вивчення електоральної мотивації. Поряд з цим у роботі виокремлюються питання розробки механізмів проведення виборчого процесу, які передбачають врахування певних психологічних підходів. Нині, коли Україна живе від виборів до виборів, це варто брати до уваги.

Підходів Л. Кочубей додає конструктивізму розгляд законодавства про вибори саме з позицій політико-правового унормування соціальної практики. Автор для більшої переконливості залучає у своїй аргументації

досвід проведення виборів не лише в Україні, а й в країнах розвинутої демократії.

Досить детально у праці висвітлено питання використання PR-діяльності під час виборів, політичної реклами, іміджевих виборчих технологій тощо. Це дає можливість комплексно вивчити питання щодо вдосконалення виборчих технологій у майбутніх виборчих кампаніях на вітчизняних теренах.

Як свідчить аналіз, автор слушно належну увагу приділила понятійному апарату виборчих технологій. Адже останнім часом, як добре відомо, у наукових публікаціях і в політичній практиці часто трапляється плутанина понять, семантичні заміни, а то й перекручення і недоречне їх використання. Все це досить негативно відбивається на концептуальному баченні проблеми.

У монографії приділено відповідну увагу проблемі дослідження електорального простору, можливостей впливу на нього за допомогою сучасних мас-медіа та інших методів. Це також додало роботі відповідного наукового і прикладного звучання, розширило можливості здійснення прогностичних передбачень і висновків.

Виграшною є і та частина матеріалів, в якій досліджується генеза та історія утвердження виборчих технологій. До цього логічно відноситься з'ясування автором особливостей перших професійних агенцій з проведення виборчих кампаній, відповідних моделей проведення виборів, еволюції формування виборчих систем у різних країнах світу. Все це, на нашу думку, надає дослідженню належної ґрунтовності і вагомості висновків, до яких доходить дослідниця.

Як побажання для подальшої роботи над темою, з нашої точки зору, може бути більш детальне висвітлення питань зарубіжної практики проведення виборів.

Оцінюючи монографію Л. Кочубей, слід визнати, що це солідний доробок, в ній ґрунтовно викладено порівняльні характеристики вітчизняних і зарубіжних виборчих технологій, особливості виборчих кампаній 1994, 1998, 2002 та 2006 років, зроблено відповідні прогнози.

Вихід монографії є своєчасним. Вона буде корисною як для політтехнологів, політиків, так і для наукового загалу, а також для широкої читацької аудиторії.